

DELBAČSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 197, éjjel 488. [Sürgönycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 NOVEMBER 27.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A francia szociálisták nem lépnek be Herriot kormányába -- Nyolc millió dinárt örökölt egy noviszádi szakács -- A jugoszláv-magyar gazdasági közeledés -- Az ellenzék Rádics beszédét szóvá teszi a parlamentben

Adósérelmek

„En tudom, hogy a Vajdaság adósérelmei ma már türethetlenné” — mondotta néhány nappal ezelőtt Sztojadinovics pénzügyminiszter. „A Vojvodina tul van terhelve adóval” toldotta meg ezt az igazságot Rádics a „Dom”-ban és ugyanezt a fájdalmas igazságot ismerte el Szubotics Jovan dr. nemzetgyűlési képviselő, a parlament pénzügyi bizottságának tagja Topolyán, ahol azt mondta, hogy oktalanul és feleslegesen terhelik agyon a Vajdaságot adókkal. Az urak tehát, akik segíthetnének elismerni, hogy itt bajok vannak. Tudják, elismerik, hogy ez az adópolitika végtelen a Vojvodinára nézve. De ha tudják, hárt miért nem segítenek?

„Szavak, szavak, ti öltök minket el...” A költő így beszél és mi csatlakozunk a magyar klasszikus megállapításához. Türethetlenné adórendszer... elismerjük... megvizsgáljuk... bankett, tósz, deputáció és megint bankett. Szavak. És semmi. A helyzet vigasztalan. Ugylátszik annál vigasztalanabb, mennél többen jutnak arra a megállapításra, hogy nekünk van igazunk. Nekünk, vojvodinai adófizetőknek földműveseknek, ipari és kereskedelmi munkásoknak, iparosoknak és kereskedőknek. Mi már fuldoklunk. Es erre azt felelik: Látjuk, látjuk, hogy ti megfulatok lassan.

De ha látják, miért hagynak bennünket megfulladni?

Pénzügyminiszter Ur! A buza nem ér semmit, a kukoricának nincsen ára és Kiszácon, ahol két évvel ezelőtt még ötvenezer dinárt kértek egy hold földért, ma ugyanazt a földet, dus, zsiros bácskai termőt nyolc, tizezer dinárért kínálgatják, de nem veszi meg senki. Tudja-e azt pénzügyminiszter ur? Es tudja-e, mi ez? Az „ingatlan érték hullámlása”? Egyáltalán nem. *Ez a nemzeti vagyon rongálása.*

Topolya községben négy radikális képviselő egyszerre ígerte, hogy megváltozik a helyzet. Topolyán csak négy képviselő járt. Sentán, talán, mert több volt a panasz, két héttel ezelőtt öt képviselő tett „kötelező” ígért arra, hogy „beszüntetik” az adóstatáriumot. Ember tervez, Isten végez. Illetőleg a képviselő tervez, aztán marad minden a régiben.

Es még egyet. A Vojvodinában van vagy husz képviselő. Radikális tudniillik. Jórészen vojvodinaiak. Radikális Popovicki Pavle, Radonics Jovan, Bugarszki, Sztrilics, Markusev és még igen sokan. Minek a sok anket, bankett, tósz és „ünnepélyes” ígért? Hát nem tudják, hogy a vojvodinai adórendszer itt milyen pusztításokat okozott? Minek a sok memorandum, minek „tájékoztató” őket, amikor nemcsak kötelességszerűleg, de természetesen és teljes mértékben tájékoztattak? Csak két eset lehetséges. Vagy lehet ezeken az állapotokon segíteni, vagy nem akarnak segíteni. A képviselő urak pedig — ha a mai adórendszer megváltoztatható — nem felejtik el, hogy az adók alatt görnyedő polgárok szavazatai küldötték őket a parlamentbe...

K. A.

Megszüntetik a vagyonadót

A pénzügyi bizottság ülése — Sztojadinovics pénzügyminiszter kijelentette, hogy 1925-ben nem szedik be a vagyonadót

Beogradból jelentik: A politikai életben tegnap meglehetősen élénk élet volt. A képviselők nagy része már tegnap megérkezett a fővárosba, hogy a parlament mai ülésén mind jelen lehessenek. A pártok tegnap már mind üléseket is tartottak, amelyeken a parlament munkarendjével foglalkoztak. A radikális párt ülése délelőtt 11 órától 1 óráig tartott, amelyen Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter tartott exozét pénzügyi politikájáról. A horvát parasztpárt délutáni ülésén főleg az adópolitikáról tárgyaltak. A radikális párt délután is akart ülést tartani, de a pénzügyi bizottság ülése miatt ezt mára halasztották. A többi párt is ma fog ülést tartani. A radikális párt ülésén a költségvetési tizenkettődekről, az iparosok bankjáról és a külpolitikai helyzetéről fogtak tárgyalni. Különösen az utóbbi iránt mutatkozik nagy érdeklődés, mert több képviselő fog külpolitikai természetű kérdést intézni Nincsic Momcsilo külügyminiszterhez, amelyekre az válaszolni is fog.

A pénzügyi bizottság tegnap lázasan dolgozott, a kormánypárti képviselők szerették volna a vitát hamarosan befejezni, az ellenzék azonban minden egyes ponthoz hozzászóltott és élesen bírálta a kormány pénzügyi politikáját. Az adók elleni felszólalások jogosságát még a radikálisok is kénytelenek voltak elismerni és arra a belátásra jutottak, hogy az adókat redukálni kell.

A pénzügyi bizottság ülésén elsőnek dr. Zsánics horvát föderalista bírálta a kormány költségvetését. A kormány támogatja a nagyipart, de csak akkor és ott, ahol nem kellene. Követelte az 5 százalékos földadó eltörlését, mert a mai adózási rendszer tönkreteszi a gazdaközöniséget.

Vuics agrárpárti szintén a mezőgazdák súlyos helyzetével foglalkozott és a gazdaságsadalom adójának csökkentését követelte.

Grgin Dusán bánati radikális képviselő egészen ellenzéki beszédet tartott. Kijelentette, hogy most szavazza meg utoljára a költségvetési tizenkettődeket. Az ország lakosságát súlyosan megterhelik az adók és ezért felszólította a pénzügyminisztert, hogy szüntesse meg a vagyonadót. Ellenzi a tizenkettődekkel való gazdálkodást és követelte a rendes költségvetéssel való gazdálkodást.

Miután több felszólaló nem volt, Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter válaszolt az egyes szónokoknak. Különösen Lorkovics és Zsánics beszédével foglalkozott bővebben. Elismerte, hogy az ország lakosságát túlságosan megterhelik az adók. Elfogadta Grgin javaslatát és

hozzájárult ahhoz, hogy megszüntessék a vagyonadót és az 1925. évre ne is szedik be.

A miniszter beszéde után a tizenkettődek-

ről szóló javaslatot 19 szavazattal 12 ellenében elfogadták.

A részletes vita során az ellenzék minden ponthoz hozzá szóltott úgy, hogy a részletes vitát csak a késő éjjeli órákban fejezték be.

Az ellenzék körében nagy feltűnést keltett Grgin Dusán beszéde és azzal magyarázták, hogy a radikális párt tegnapi ülésének határozata érteimében járt el.

Setyerov takarékosági javaslata

Setyerov Szlávko dr. bánági demokrata képviselő tegnap írásbeli javaslatot terjesztett be az állami kiadások csökkentése érdekében. Setyerov a miniszteriumok számának csökkentését követeli és azt javasolja, hogy egyes hasonló miniszteriumokat vonjanak össze. Ezenkívül az állami tisztviselőikar 10 százalékos redukcióját és javasolja, amivel szintén tekintélyes összeget lehetne megtakarítani.

Még mindig Rádics beszéde

Képviselői körökben még mindig sokat foglalkoznak Rádics Szeptán ljubljana beszédével. A kormánypártok tagjai ugyan mindazon azon vannak, hogy ez a kérdés végre lekerüljön a napirendről, az ellenzék azonban nem hajlandó kiadni kezéből ezt a fegyvert és a parlamentben szóvá is fogja tenni Rádics elszólását. Az ellenzék Rádics beszédét arra szeretné felhasználni, hogy szakadást idézzen elő a koalált kormánypártok között.

Ezzel az akcióval áll összefüggésben Nincsic Momcsilo külügyminiszternek és Pribicsevics Svetozárnak a találkozása. Nincsic ugyanis tegnap délután magához kérte Pribicsevicset és több külpolitikai természetű kérdésben felvilágosításokat adott neki.

Együttal arra kérte Pribicsevicset, hogy a szkupstina pénteki ülésén ne tegye szóvá Rádics ljubljana beszédét, mert ez külpolitikai szempontokból nagyon keletlen lenne a kormánynak nézve.

Az új lengyel kormány bemutatkozása

Varsó, november 26. A szejm tegnapi plenáris ülésére a képviselők teljes számmal jöttek el. Amidőn az új kormány megjelent az ülésteremben, a kommunisták, ukrainaiak és a független parasztpárti képviselők tüntettek a kormány ellen. A miniszterelnök exozétját a kormánykartellhez tartozó pártok élénk tetszéssel fogadták.

A kormány az államkölcsönök felvételére meghatalmazó törvény elfogadása után, megkezdődött az exozé vitája. A radikális néppárt szónokai bizonyos fenntartással éltek az új kormánnyal szemben. Az ukránok, a fehér oroszok és a kommunisták kijelentették, hogy a legélesebb ellenzéki álláspontra helyezkednek.

KISEBBSÉGEK

(-) Szegyetáblát annak, aki magyarul beszél... Brassóbol jelentik: A csikszeredai államosított polgári leányiskola nemrégén új igazgatót kapott, aki, mint regáti származású, egyetlen szót sem tud magyarul. Működését azzal kezdte, hogy irtóhadjáratot kezdett a magyar nyelv ellen. A magyar nyelvet nemcsak a tantermekben és a folyosókon, de az iskola udvarán is a legszigorubbán megtiltotta, sőt szegyetáblát készített azok számára, akik a jogtalan tilalom ellenére magyarul mernek beszélni. A felháborító rendelkezés ellen Csikszereda magyarsága illetékes helyen megtette panaszát. A küldöttség ígéretet kapott arra, hogy a magyarul igazgatót rövidesen elhelyezik Csikszeredáról.

(-) Nem Petőfi, hanem Petrovics Sándor. Kolozsvárról jelentik: Marosvásárhely város tanácsa a napokban 200.000 lelet adományozott arra a célra, hogy azon egy Petőfi-szobrot állítsanak fel. A vásárhelyi Kemény Zsigmond-társaság, amely a szoborfelállítási akciót kezdeményezte, visszautasította az adományt azzal, hogy Dandea polgármestertől, aki a Kulturpalotában lévő Petőfi szoborról levétette a „Petőfi” felirást és oda a „Petrovics” nevet helyeztette, adományt nem fogadhat el. Dandeat, aki a 200.000 leles adománnyal Petőfi megburcolt génuszának óhajtott elégtételt szolgáltatni, kellemetlenül lepte meg a magyarság állásfoglalása. A kérdés körül egyébként mostanában heveshangú hírlapi polémia folyik. Petőfi kétségbevonat magyarságával szemben a magyar lapok most utalnak arra, hogy Eminescu-t, a legnagyobb román költőt eredetileg Eminevicsnek hívták, s szintén sláv származású volt.

(-) Szlovenszko Magyarsága villát vesz egy jubilaris budapesti színésznek. A magyar székesfőváros művésztsadalma nagy szabású előkészületeket tesz a 25 éves színészi jubileuma előtt álló Rozsahegyi Kálmán ünneplésére. Ehhez a mozgalomhoz, miután Rozsahegy szlovenszko származású, meghatározott módon csatlakozik Szlovenszko magyarsága is. A napokban Rozsahegyi címére a következő szövegű levél érkezett Késmárkról:

„Igen tisztelt művész ur! Huszonöt éves művész jubileumának megünneplésében részt kíván venni a szlovenszko magyarság is. Felajánlásomra most egy bizottság alakult, amely elé két tervet terjesztettem. Az egyik, hogy a gyűjtött összeget a budapestihez csatoljuk, a másik pedig, amelynek itt igen erős a visszhangja, mert egy kis lokálpatriotizmus is vegyül bele, az, hogy itt a Magas Tátrában veszünk egy szép villát és azt, mint a szlovenszko magyarság ajándékát, önnek adjuk. A mozgalomban felekezeti és faji különbség nélkül, amint ez nálunk másként el sem képzelhető mindenki részt vesz, hogy dokumentálja azt a szellemi kapcsolatot, amely Csehszlovákia minden magyar nemzetiségű polgárát az ön művészetéhez fűzi.”

(-) Jobbágyvilág az erdélyi székely falvakban. Egy kolozsvári magyar napilap közli az alábbi, Székelyföldről beküldött panaszos levelet:

„Jobbágyvilág járja most erre mifelénk s talán még rosszabb. A nép megfizette a közmunkaváltságot, s mégis itt a sóvidéken (Paradj, Felső- és Alsó-Sófalva, Atyha, Korond) kipofozták a faluk népét, karhatalommal országutat tölteni, hegyet vágni, barmostól, ökröstől, szekeresstől s még az asszonyokat is télviz idejében in anno 1925 novemberében. A cél jó, csak a kivétel rossz. Ingyen munka, állatias bánás. Hol találjuk azt a törvénycikket, amely megengedi a hatóságnak, hogy ott, ahol a közmunkaváltság adóját lerótták a falvak lakosai: asszony, ember, gyermek, ökröstől szekeresstől, útlegekkel feltarisznyázva kihajthatók a kutyának való időben országutat csinálni?”

Kisebbségi nyelvünket védelmezi az, aki új előfizetést szerez a „DÉLBÁCSKA”-nak

HERRIOT ALAKIT KORMÁNYT FRANCIAORSZÁGBAN

A szocialisták nem lépnek be a kormányba

A szocialisták ragaszkodásukról biztosították a dezinált miniszterelnököket

Páris, november 26. Briand és Doumer kormány alakítási akciójának meghiusulása után Doumergue köztársasági elnök Heirrothoz fordult és őt bizta meg a kormány alakításával. Herriot elfogadta a megbízatást és azonnal meg is kezdte a tárgyalásokat a baloldali kartell vezetőivel.

Herriot azt kívánja, hogy a kartell többség valamennyi csoportja fenntartás nélkül támogassa és felhívást intézett a szocialistákhoz akik a javaslatot a parlamenti csoport és a szociáldemokrata párt intézőbizottsága elé terjesztették. Ezutóbbiak ma délelőtt hozták meg határozatukat.

A szociáldemokrata párt mai értekezletének határozata alapján a párt Herriot iránt érzett ragaszkodásának ad kifejezést, de a kormányban való részvétel kérdésében elutasító álláspontra helyezkedik.

A szociáldemokrata párt állandó végrehajtóbizottsága tizenhárom szavazattal tíz szavazattal ellenében javaslatot fogadott el, amely azt a kijelentést tartalmazza, hogy a szociáldemokraták parlamenti csoportja hű marad a nemzeti kartell ama elhatározásához, amely kifejezetten visszautasítja a szocialisták esetleges részvételét, az egyes pártok alakított kormányban.

Vita a numerusz klauzusról

A magyar parlament ülése

Budapest, nov. 26. A nemzetgyűlés mai ülését féltenegykor nyitotta meg Szócskóczy Béla elnök. A kultuszárca költségvetésének első szónoka Szeder Ferenc tiltakozik az ellen mintha a szociáldemokrata párt demagóg alapon állna.

Buday Dezső szerint a keresztény gazdasági pártnak egyszerű és világos programja van a közoktatás tekintetében és pedig az, hogy a közoktatás terén a keresztény etika és a hazafias szellem érvényesüljön. A baloldali pártok radikális közoktatásügyi reformokat követelnek. Ebben már volt egyszer részünk — mondotta Buday — a négy hónapig tartó proletárdiktatura alatt, amelyet én az önkengedélyével egyszerűen zsidó kulturának, vagy zsidó uralomnak nevezek.

Rottenstein Mór azt igyekszik bizonyítani, hogy a szocializmus és a kommunizmus nem egy és ugyanaz. A numerusz klauzusz megszüntetését kívánja. Ugyálszik a kultuszminiszter csak azért megy Genfbe, hogy a numerusz klauzuszot megvédje. A miniszterelnök nem akarja itthon hagyni a kultuszminisztert, nehogy távolléte alatt megfordítsa a kormány kerekét.

Klebsberg Kunó: Ez komoly tárgyalás? Ne traktáljon ilyen dajkamessékkel bennünket. Szilágyi Lajos a legnagyobb elismeréssel

adózik a kultuszminiszter munkájának, amelyvel kivétel nélkül mindenki meg van elégedve. Csupán azt kifogásolja, hogy az utóbbi időben viselkedésében a jobb oldal felé hajlik. Pakots József sürgeti a külföldi diplomát szerzett magyar ifjak oklevelének nosztrifikálás kérdésének rendezését.

Fábián Béla kifogásolja azt, hogy Klebsberg kultuszminiszter Tisza István szavainak idézésével kezdte meg beszédét. Azt hiszi, hogy Tisza István nem azonosítaná magát a numerusz klauzusszal.

Klebsberg Kunó: Az utolsó időben nagyon is meg volt a véleménye a baloldali agitációról.

Haller István hosszasan foglalkozik a numerusz klauzusz kérdésével. A baloldalon azt hangoztatják, hogy minden bajnak a numerusz klauzusz az oka, ezzel szemben kijelenti, hogy éppen a numerusz klauzusz megszüntetésével származna sok baj az országra. Addig amíg az ország a diplomás embereit nem tudja eltartani, addig ne beszéljen senki a numerusz klauzusz eltörléséről. Amerikában sok egyetem maga határozza meg a felveendő zsidó hallgatók számát, miért nem panaszkodnak ez ellen a népszövetségnek?

Az elnök napirendi indítványa után a gyűlés este negyed hétkor ért véget.

Kiverték a katonákat egy szlovenszko faluból

Pozsony, nov. 26. Gyetva községben a napokban felfegyverzett katonák és fináncok jelentek meg, akiket a lakosság fejszével, doronggal és vadászfegyverrel felfegyverkezve fogadott. Valaki elkiáltotta magát: „Ki a csehekkel, autonómiát akarunk.” A katonák nem vették tréfára a dolgot, hanem örült futásban ke-restek menedéket. A lakosság utánuk rohant és

sikerült is közelharcot provokálni a fegyverekkel. Formális közelharc fejlődött ki, amelynek folytán a csehek ismét megfutamodtak, kettő közülük azonban életveszélyes sebesüléssel a helyszínen maradt. Ezeket beszállították a besztercebányai kórházba, a falut pedig erős csendőri készültség szállta meg, és azonnal megkezdte a vizsgálatot.

Ha a hitelezők féltik pénzüket

Sentai tudósítónk jelenti: Sentán kinos feltűnést keltett, hogy a rendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatta Mayer József sentai mézáró mestert. Még nagyobb feltűnést keltett azonban, amikor Mayer József fiát is letartóztatták. A letartóztatás oka az volt, hogy Mayer József csődöt kért maga ellen, mire a hitelezők egy része attól tartott, hogy követeléseiket nem tudják biztosítani és ezért hamis bukás címén tettek feljelentést Mayer József ellen, bár semmiféle bizonyítékuk nem volt, ami Mayer ellen szólna. Mayer József fia pedig csak segítje volt apjának és több váltón jótállóként szerepelt.

Mayer paszsvái körülbelül fél millió dírt tesznek ki. Szerinte azért jutott csödbe, mert 30—48 százalékos kamatot fizetett kölcsönért, mert remélte, hogy a sertéspiacon regresszállhatja magát. A bekövetkezett dekonjunk-

tura azonban lehetetlenné tette ezt és így nem tudott eleget tenni kötelezettségeinek! Mayer Józsefet, miután megbetegedett, a sentai kórházba szállították, azonban ott is rendőri felügyelet alatt tartották, fia ellenben továbbra is a rendőrségen maradt.

A suboticei törvényszék vizsgálóbírójától tegnap utasítás érkezett a sentai rendőrséghez, hogy Mayer Józsefet és fiát azonnal helyezték szabadlábra, mivel semmiféle terhő bizonyíték nincs ellenük.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzoterem és gombathúzás. Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

Egy világjáró bohém szenzációs élettörténete

Nyolc millió dinár örökség várományosa, moziszinész, cirkuszdirektor, idomító, majd a noviszádi Dimovics cég főszakácsa

„Nemes” ember készíti a Dimovics-cég csemegéit -- Aki rövidesen gazdagabb lesz, mint Du gyerszki -- A bajor király jóbarátja -- Szarvasbörnadrágból libamáj pástétom

Novisadon rengeteg sok az úgynevezett „luftember”, de egytől egytől imponáló számú érdekes ember is, valóságos tanulmányfejek, felfelé és lefelé törhető karrierek, híres családok ivadéka, örökségek várományosai és egyéb panoptikumba való kivételes zsenik, akikről a napi krónika már több ízben megemlékezett. A „Délbácska” emlékezett meg annak idején, hogy Novisadon tartózkodik egy ír király ivadéka, aki ezidő szerint egy régiségkereskedés tulajdonosa. Azután Novisadon ütötte fel tanyáját a hatalmas Gould vagyon örököse, egy Sokolska-uccai öreg néni, aki még most is perben áll az amerikai és franciaországi Gould rokonokkal. Most pedig egy újabb érdekességet sikerült felfedeznünk, egy vidám, pirospozsgás, örökké jókedvű bohémembert, akinek ezidő szerint ugyan — magyarul mondva — egy lyukas vasa sincs, de aki rövidesen a párisi Duval étteremben fogja vendégül látni novisadi barátait. Nem kevesebb mint nyolc millió dinári örökség várományosa, és nem is „link” amolyan amerikai féle örökség, hanem hamisítatlan, kézzelfogható csengő valuta jövődőlő boldog tulajdonosa. Egészen véletlenül ismerkedtem meg a szerencsés emberrel. Az ismerkedés a következő érdekes módon folyt le:

Amikor a riporter csemegére éhezik

A novisadi Dimovics-féle csemegekereskedésben napok óta feltűnést keltő kirakatok kötik le a járókelők figyelmét. A detail osztály kirakataiban nagyszerű csemegé specialitások vannak felhalmozva, szebbnél-szebb pástétomok, halak, hideg sülték, rokfior és körözött sajt különlegességek, a legművésziesebb kivitelben és elrendezésben.

Nagy feltűnést keltett a napokban egy hatalmas tengeri hajó, villanykörtékkel, zászlócskákkal díszítve és teletűzdelve pástétommal és egyéb finesszékkel. A hajó két oldalán pedig gyönyörű, művészi kivitelű virágkosárban rokfiorot tartottak, töltött tojás, francia és spanyol saláta, rák kombinációk és inycsiklandozó gasztronómiai pikantériák. Nem csoda, ha ilyenkor a szenzációkra éhes újságíró is megéhezik, mi sem természetesebb tehát, hogy a sok delikatesz láttára én is megéheztem. Feltűnt a szokatlan kirakat, amely művész kezére vallott és azonnal érdeklődtem, ki legyen az a csodáember, aki rokfiorokból tortákat készít.

— Ja kérem — válaszolta Kolarszki üzletvezető — az nem egy köznapis ember. Ez egy milliomos!

— Egy milliomos?

— Az bizony. Ha érdekli megmutatom!

Hogyne érdekelt volna. Az üzletvezető a „művész” műtermébe vezetett, egy mosókonyhából átalakított csemegekonyhába, ahol éppen nagy munkában találtam a művészt. Gusztusos snicliket klopolt, műnyelven: „Libamájos borjuszéletet Lucullus módra”. Körülötte az asztalon formák, aszpic, libamáj, tojás, töltelék és egyéb csemegék. A művész ur fehér sapkában, fehér kötényben szorgoskodott az asztal körül. Bemutatkozás helyett egy névjegyet nyomott a kezembe.

— Ez az én nevem — mondotta.

Az elegáns, hosszukás, dombornyomású névjegyről a következőket olvastam le:

TITUSZ ALEXANDER STEFANOVITS
de REVISNYE et KISOROSZY

— Tetszik látni, ez vagyok én — mondotta a művész tragikus hangsúlyozással. Dupla

nemességem van és most főszakács vagyok a Dimovics cégnél. Azonkívül pedig... nem tudom elmondhatom-e... talán nem is illene...

— Nos?

— Milliós örökség várományosa.

Amikor a riporternek elmegy az étvágya

Annyira meglepett ez a kijelentés, hogy az éhségről is megfeledkeztem. Most már a csemegét sem bántam, a rokfiorot sem. Alexander Stefanovits de Revisnye et Kisoroszy felmelegedett és belefogott élettörténete elmondásához:

— Ötvenkét éves vagyok és már majdnem az egész világot beutaztam. Voltam Angliában, Franciaországban, Spanyolországban, Németországban, Romániában, és az ó-hazában is. Előkelő földbirtokos családból származom, szüleim elmagyarosodott szlávok voltak és nagyon szigorúan bántak velem. Nem bírtam megszokni az otthoni életet és már fiatal koromban kerekelt oldottam. Egy szállodásnál megtanultam a szakács művészetet és mint szakács végigjártam a fél világot. Csakhamar olyan tökéletességre vittem a szakácsművészetben, hogy kizárólag udvaroknál és magnásoknál találtam alkalmazást. Örök életemben bohém ember voltam, tehát nem szoktam meg hosszabb időre az „egy helyben való tartózkodást”. A legjobban a nagynéném Schmitz Sándorné, szül. Stefanovits Julia ragaszkodott hozzám. Fehértemplomban lakott, ahol többször megfordultam és olyankor mindig a legnagyobb szeretettel fogadott.

Az örökség

Amikor nagynéném meghalt, a 32 millió dinári vagyont egy tetemes részét végrendeletileg reám hagyta. A végrendelet csak az idén lett kihirdetve, de rögtön nagynéném halála után megindult a pereskedés a nagy vagyont felosztása körül. Nem kevesebb mint ötszáz örökös jelentkezett, akik természetesen legelőször engem akartak kiűzni a nyeregből, mert nekem volt a legtöbb jogcím a vagyont egy részére. A fehértemplomi törvényszék azonban elsőfokon minden kétségen kívül megállapította jogigényemet s így most már a per második része felebezés folytán a novisadi táblához kerül, ahol valószínűleg végérvényesen eldőlt az évtizedek óta húzódó örökösödési per sorsa.

— Egész nyugodtan várom a további fejleményeket. Dr. Handler Zsigmond noviszádi ügyvéd vállalta képviselőmet és majdnem biztos vagyok benne, hogy meglesznek a milliók.

Mit mond az ügyvéd?

Érdeklődünk Dr. Handler Zsigmond ügyvédnél, mennyiben felelnek meg a valóságnak Stefanovics Titusz kijelentései. Az ügyvéd a következő felvilágosítással szolgált a „Délbácska” munkatársának:

— Stefanovics Titusz valóban nagy vagyont várományosa. Az ügy több évtizedre nyúlik vissza és rendkívül érdekes. Schnitz Sándorné, szül. Stefanovits Julia belacrkvai lakos annak idején örökösévé nevezte ki hugát Frummer Sándorné, szül., Stefanovits Erzsébetet. Frummer Sándorné halála előtt úgy végrendeletkezett, hogy saját vagyonát és a Schnitz Sándornétól reája szálló vagyonát is unokatestvérére, Stefanovits Tituszra hagyta.

A végrendelet, amelyet Schnitz Sándorné Plausics Mátyás temesvári kir. közjegyző előtt mondott tollba, rendelkező részében szóról-szóra a következő:

En, özv. Frummer Sándorné, szül. Stefanovits Erzsébet teljes szellemi erőm birtokában halálozásom

esetére egész hagyatékomra nézve, különösen pedig a Fehértemplomban elhalt néhai Schnitz Sándorné, szül. Stefanovits Julia részéről rám szálló hagyatéokra nézve az engem minden tekintetben megillető az összes jogokkal együtt öröksül kinevezem unokatestvéretem Stefanovits Tituszt, temesvári vendéglőst, a „Park klub” tulajdonosát.

A hagyatéki per megindult Schnitz Sándorné halála után 1915-ben, s erre nézve az elsőfoku bíróság, a fehértemplomi törvényszék meg is hozta az ítéletet 1919. június 17-én, amelyben Stefanovits Titusz javára megállapították az örökösödési igényt egynegyed részben, ami ma körülbelül 8 millió dinárnak felel meg.

A perre nézve az az érdekes, hogy több mint 500 igénylő jelentkezett s hogy az elsőfoku ítélet indokolása valóságos jogi remekmű, huszonegy nyomtatott oldalból áll és száz évre visszamenőleg, öreg, elszárgult család-fák és a legpontosabb kutatások alapján terjeszkedik ki a legapróbb részletekre is. Ez egy olyan jogász remekmű, hogy alaposágánál fogva valóságos disze a judikaturának. Az ítéletet dr. Grogloth mint elnök, dr. Gál Jenő mint előadó és Korponay János mint szavazó írták alá.

Az örökösök nagy száma azzal magyarázható, hogy a Stefanovits család családfája több mint száz évre visszamenőleg mutat fel rokonokat, tehát még a francia forradalom idejéből!

Az ügy most felebezés alatt van, amelyet a noviszádi tábla fog utolsó fórumon tárgyalni. A táblához csak azért nem kerülhet mindeze ideig az ügy, mert az örökösök nem akarnak illetéket fizetni. A bélyegilletékek ugyanis olyan horribilis összeget tesznek ki, hogy az örökösök nem akarják megkockáztatni a kísérletet.

Stefanovits Titusz azonban szegénység! bizonyítvánnyal rendelkezik, amelyet a lévő hatóságoktól szereztem be s így vele szemben fennáll a bélyegmentesség előnye. A tábla tehát feltétlenül le fogja tárgyalni Stefanovits ügyét, s remélem hogy a perre vonatkozó ügyiratok már a legrövidebb időn belül a táblához kerülnek. A vagyont legnagyobb része ingatlanokban fekszik, s ha a tábla jóváhagyja az elsőfoku bíróság ítéletét, az ítélet azonnal végrehajtható. Ebben az esetben kliensem 8 millió dinári értékű vagyont birtokába kerül.

Titusz mester nem türelmetlen

Megkérdeztük Titusz mestert, vajon türelmetlenül várja-e már pere kimenetelét.

— Dehogyan várom türelmetlenül — válaszolta a boldog örökös. És csak tovább is nyugodtan alszom, nem izgulok és úgy dolgozom, mintha szó sem lenne valamilyen örökségről. Tudom, hogy a millióim nincsenek konjunkturának alávetve, biztos vagyok benne, hogy egyszer majd csak hozzájutok a pénzhez és a szegénységet felcserélem a gazdagsággal. Nem olyan nagy dolog az kérem. Voltam én már gazdag ember, azután szegény ember s most megint gazdag leszek. A fontos a jó kedély, meg hogy az embernek még most is vannak befolyásos barátai.

— Hogyhogy? Hát magának befolyásos barátai is vannak?

— Non! nincsenek! Tessék csak idetérni. És Titusz mester erre kihuzott egy koronás címerű névjegyet.

— Hát ez kicsoda?

— Egy csekélység az egész. Mielőtt mozi-

színész lettem, a bajor király fia beprotezsált egy müncheni mozivállalathoz. Erre a névjegyre írta az ajánló sorokat. Olvassa csak el!

PRINZ LUDWIG FERDINAND
VON BAYERN

A névjegy másik oldalán a következőket írta a herceg német nyelven:

Empfielt Herrn Titusz Alexander von Stephanovits wärmstens für Anstellung im Film als Darsteller. Derselbe ist ausgebildeter Artist und war langjährig tätig.

Dr. Ludwig Ferdinand

A névjegy alapján Titusz mestert azonnal szerződtek lovarművésznek az egyik nagyszabású német filmvállalatnál.

— Hát maga lovagolni is tud?

— De mennyire, hiszen cirkuszigazgató voltam! Jegyezze meg magának, hogy én mindenhez értek. Idomító is vagyok meg zsonglór, mozsínész és állatszédítő, vendéglős és főszakács. Hogy bebizonyítsam magának, milyen kitűnő szakács vagyok, hallgassa meg a következő történetet:

Amikor Titusz mester szarvasbőrnadrágból libamáj pástétomot készít

A hercegi vendégeknek nagyszerűen izlett a kitűnő eledel

— Annak idején gróf Károlyi István nagy-károlyi kastélyában voltam alkalmazva mint főszakács. Gróf Károlyi egy alkalommal vadászatot rendezett, amelyre többek között meghívta Eszterházy Móric és Pál hercegeket, Andrássy Gyula grófot és Thurn-Taxis herceget.

— Nos Titusz barátom, azután jó ebédet készítsen a vendégeknek — mondotta Károlyi István. *Olyasvalamit készítsen, amit még soha senki nem evett.*

— Vajjon mi legyen az?

— Akármí, csak különleges étel legyen. Egy egészen eksztravagáns csemege!

— Nem bánom kegyelmes ur! Majd olyasfélélt csináljak, amit még senki sem evett,

Ugy is történt. Amikor a kegyelmes urak megérkeztek, belopódtam Eszterházy Pál herceg szobájába, kivettem a szekrényéből szarvasbőrnadrágját, levágtam róla a gombokat, szépen megpucoltam és megtisztítottam, azután megfőztem, összevagdaltam, különféle fűszereket kevertem hozzá, szószokkal és francia salátával izesítettem, aszpikkal tüzdelttem tele és ebéd idejére mint *különleges csemeget, amilyent még senki sem evett*, gyönyörűen feldiszitve feltálaltam.

A különlegességnek óriási sikere volt. A grófok meg hercegek pár perc alatt elfogyasztották az egész szarvasbőrnadrágot. Eszterházy Pál herceg külön dicséretben részesített.

— Ilyen nagyszerű pástétomot még sohasem ettem — mondotta.

— Azt elhiszem kegyelmes ur — válaszoltam meggyőződéssel.

— Amikor másnap reggel a vendégek elutaztak, Eszterházy herceg hiába kereste szarvasbőrnadrágját, csak a „romjait” találta meg. Csak később értesült a valóságról. Azt mondják, hogy két hétig kezelte magát szanatóriumban, olyan rosszul lett, amikor nadrágja sorsáról értesült. Utólag fekdte meg a gyomrát a libamájás szarvasbőr.

— Ebből is látszik — fejezte be Titusz mester mondókáját — hogy mindenhez értek. Még bakancsból is büfistököt tudok készíteni. Ilyen vagyok én!

Elbucsúztam a mestertől. A milliómost megakartam pumpolni egy pár ezer dinár erejéig. De kislült, hogy csak öt dinár volt a készpénzállományom. Erre odaadta névjegyét:

— Majd ha milliómos leszek, jelentkezéknálam a névjegyemmel. Keressen fel londoni palotámban, — „szarvasbőr” pástétommal mindenkor rendelkezésére állok. Adió!

K. A.

A jugoszláv-magyar gazdasági közeledés

November 30-án vám és vasuti tárgyalások lesznek Budapesten — A kereskedelmi szerződésre is rövidesen sor kerül

Annak idején már jelentettük, hogy legközelebb megindulnak a kereskedelmi tárgyalások Magyarország és Jugoszlávia között. Meg kell azonban állapítani, hogy azok a tanácskozások, amelyek valószínűleg november 30-án kezdődnek ismét Budapesten, Popovics Tihamér budapesti jugoszláv követ és dr. Hory András beográdi magyar követ kezdeményezésére, nem azonosak a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokkal, hanem vasuti és vámkérdések kerülnék szóba ezen a konferencián.

A tárgyalásokra vonatkozólag a budapesti sajtó is részletesen informálja a nyilvánosságot és állandóan felszínen tartja a nagy horderejű kérdést. Egy előkelő budapesti lapban olvassuk a következőket:

A jugoszláv gazdasági köröket is élénken foglalkoztatják a velünk kötendő kereskedelmi szerződés kilátásai, mert a mai üzlet kapcsolat alapja egy legtöbb kedvezmény elve alapján, Popovics Tihamér kezdeményezésére, létrejött és 1924 júniusában életbelépett megállapodás. Ez év júniusában azonban életbelépett az autonóm jugoszláv vámtarifa és így mód nyílt, hogy a külföldi államokkal külön kereskedelmi és vámszerződéseket köthessen Jugoszlávia. Ezekben a napokban a jugoszláv politikai élet felterében egyéb problémák állnak, a Skupstina állandóan ülészik, szinte permanens minisztertanácsok tárgyalnak és e belpolitikai tárgyalások rendkívül igénybe veszik azokat a felelős tényezőket, akik autentikusan informálhatnák a magyar közvéleményt a fenti kérdésekről. Munkatársunknak azonban

ennek dacára is sikerült a jugoszláv kormány kereskedelmi politikáról legilletékesebb helyen a következő válaszokat kapni:

— Jugoszlávia külkereskedelmi forgalma Olaszországgal, Ausztriával, Csehszlovákiával és Magyarországgal a legnagyobb. Ennek folytán állandó törekvésünk, hogy ezekkel az államokkal fenti sorrendben kössük meg a kereskedelmi szerződést. Az olasz-jugoszláv, illetve az osztrák-jugoszláv kereskedelmi szerződések már létrejöttek, most a cseh és a magyar tárgyalásokra kerül a sor. A cseh-szlovák kereskedelmi tárgyalás anyaga már csaknem együtt van és, bár egyes körülmények mindmáig késleltették a befejezést, reményünk van arra, hogy rövid időn belül finalizálódjon. Ezt követően kerül sor a magyar szerződés megkötésére.

— Tudomásunk van arról, hogy a magyar tőke újabbban erősebben érdeklődik Jugoszlávia pénzügyi, ipari és kereskedelmi érdekeltségei iránt. Előrelátható, hogy a kereskedelmi szerződés megkötése után ezek a kapcsolatok kiszélesülnek. Ami azt a panaszt illeti, hogy a magyar gyárak az itteni magas behozatali vámok miatt exportálni nem tudnak, megnyugtató közölhetjük, hogy a vámtarifa tételei előreláthatólag revízió alá kerülnek.

— A magyar pénzügyi intézetek működéséről szintén tudomásunk van. Ismerjük a magyar intézetek kitűnő külföldi összeköttetéseit és tudjuk róluk, hogy igen mozgékonyak. Végül a budapesti tavaszi árumintavásáron való részvétel megfontolás tárgyává tesszük és ebben az irányban meg is indultak már a tárgyalások.

Karácsonyi játékpiacon

Drága a játék, gyenge a forgalom — Mikulások a kirakatban — A mai gyermek izlése — A divatját mult játékszerek — Játégek dominálnak a vásáron

Tegnap óta, mint a költő mondaná „halak hull a hó”, s a közelgő december kapujában a Karácsony hangulata ébred milliónyi gyermek lelkében. Es a karácsony előtt háromhetes „fórral” jut felénk Mikulás napja is. A novisadi üzletek kirakataiban glédát állanak a Mikulások, s a játékaruházak tömött raktáráiban a legféltetlenebb gyermekfantáziát is kielégítő tömegben és változatban sorakoznak fel a legkülönbözőbb gyermekjátékok. A gyermekálmok valóráválasát illetőleg pillanatnyilag nagyon mérsékeltek a reménységek.

A játék drága,

állapítja meg a szülő, akinek panaszával szemben a kereskedő a horribilis vámtételekre és a már régen törhetetlen adókra hivatkozik. Mindkettőjüknek igazat kell adnunk. A forgalom egyelőre minimális, s a veresbe öltözött Mikulások még jó ideig csak egymással foglalkoznak a kirakatok fénylő üvege mögött. Az árak valóban magasak. Egy szegényesebb kinézésű, láthatólag proletársorsra szánt Mikulás ára 80—120 dinár és még csokoládé sincsen a gyomrában. Az árak ettől kezdve csak felfelé értendők.

A képeskönyv

ára ma versenyt szalad a tudományos munkák áraival. Egy színesen illusztrált meséskönyv 30—40—80 dinár. Anderson gyermekálmainak ára ugy felszökött, hogy ma már a könyv is a mesék világába tartozik.

Gépek dominálnak a játékpiacon

A „haladó korról” változik a gyermek izlése is. A csákó, a puska és az olomkatona, gyermekkoromban felejthetetlen rekvizitumai, hála a „pacifikált” Európa békés közszellemének, lassan divatjukat mulják, s helyeiket a modern technika vívmányainak miniatűrjei foglalják le.

A gőzgép, autó és repülőgépek apró modelljei uralkodnak a játékpiacon, s ma ezek a játékszerek hevitik legélénkebben a gyermekfantáziát. De mindegyik szinte hozzá-

férhetetlenül drága. Egy 2000—2500 dináros havifizetéssel bíró hivatalnok apa képtelen arra, hogy reménykedő kislát egy négyszázdínáros gőzgéppel lepje meg. Mert a robbanás veszélyével nem fenyegető kis instrumentumok árai itt kezdődnek. Van kétszázdínáros masina is, de ez még nem kormányozható, illetőleg nem lehet megakadályozni robbanási szándékában. Egy némileg is tetszetősen kiállított, gyenge rugószerkezettel szórakoztató autó ára 120—200 dinár. Egy félstabil Holländer-kocsit 400 dinárt kérnek, míg egy háromkerékű, tömör gummiabronccsal ellátott gyermekkerék-pár 350—450 dinárba kerül. A szegényebb vásárló számára megfizethetetlen árak.

Van olcsó játék is

Egy „hattagu” állatsereglet 60—80 dinár. Anyaga gipsz, vagy papírmásé. A ma gyermekének azonban se gipszből, se papírmáséből nem kell. Nem kellene a kis játékvárak és az olomkatonák sem. Kiment a divatból a baba és a játékkonyha is. Annál népszerűbb a mozi, ez azonban 800—1200 dinár. Csak bankdirektoroknak, hadseregszállítóknak és más nagy kapitalistáknak való. Az árak általában az egész vonalon ilyenek.

Az idén gondjai lesznek a Jézuskának is.

— A Ruhr-vidék egészségügyi helyzete a megszállás alatt. Berlinből jelentik: A Ruhr-vidéki bányászok egészségügyi viszonyai a megszállás óta rendkívül leromlottak. Különösen a nemibetegségek szaporodtak erősen. A balesetek következtében beállott halálozások száma az utolsó békeévekhez képest meg négyszereződött, amelyet részben lelki okokra, részben az igazgatás hanyagságával magyaráznak.

GAZDASÁGI KÖNYVJEGYZÉKET

három dinár postabélyeg beküldése ellenében küld GARAMSZEGHY DEZSŐ könyvkereskedő, NOVIVRBAS.

HIREK

1925. November 27. Péntek

Római katolikus: *Virgil*. Protestáns: *Virgil*. Gör.-keleti: *Fülöp ap.* A nap kel reggel 7 óra 20 perckor, nyugszik 4 óra 13 perckor. A hold kel 15 óra 12 perckor, nyugszik 3 óra 39 perckor. Nemzeti Színház: *Örvény* (bemutató előadás). Apolló mozi: *Virrasztanak a fegyverek*.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunk fölött rendkívül erős északi szelek fognak átvonulni, havazás kíséretében. Derült időjárás sehol sem lesz, a hőmérséklet süllyedni fog, ami különösen a Délvidéken és a tengerparton lesz érezhető. A hideg nem lesz nagyobb 3 foknál a fagyponthoz, de az éjjeli fagyok és a havazás valószínűleg a tengerpartot és a délvidéket is érik.

A Katholikus Kőr Katalin estélye. A beltéri Katholikus Kőr szerdán este fél 9 órai kezdettel tartotta meg Katalin estélyét. A műsort zenekari nyitánnyal kezdték meg utána Vig Bözsi és Peklő Olga adták elő „Az utolsó szó” című egyfelvonásos nagy sikerrel. „Petőfi a Hortobágyon” című melodramát Horváth Böske szavalta mély átérzéssel, a kíséretet hegedűn Hess Médi, zongorán pedig Vig Bözsi látták el díszkréten és tökéletes technikával. Riedig Konzertínóját Hess Médi játszotta hegedűn, frenetikus tapsot váltva ki a hallgatóságból, a zongorakíséretet Ádám Gizi látta el kifogástalanul. Befejezésül a „Megjött a papa” című vígjátékot adták elő. Lehel Arankában bájos és ügyes műkedvelőt ismertünk meg, aki még sokszor gyönyörködött játékaival, mellette Ádám Juci, Paszt Ernő és Fehér György alakították kitűnően szerepeiket. Műsor után hajnalig tartó tánc következett.

A népszövetség december 3-án tárgyal a leszerelésről. Londonból jelentik: Chamberlain egy kérdésre válaszolva közölte, hogy a népszövetségi tanács bizottsága december 3-án ül össze és ezen az ülésen fogják a leszerelési értekezlet egybehívására vonatkozó végleges javaslatot kidolgozni. A bizottságban Lord Cecil képviseli a brit kormányt.

A Vatikán és Csehország. Prágából jelentik: Kordács érsek, aki Rómába utazott, két héttel marad az olasz fővárosban. A Narodny List értesülése szerint, az érsek kihallgatáson jelenik meg a pápa előtt és megbeszélést fog folytatni a vatikáni méltóságokkal, a csehországi egyházi politikai kérdésekben.

A locarnói szerződés aláírása. Mint a Reutter iroda jelenti: Londonban felelős körökben mítsem tudnak arról mintha a bizottsági paktumnak december 1-én aláírása ügyében kifejtett intézkedésekben és a külföldi külügyminiszterek személyes részvételében bármilyen változás is történt volna. Jelek szerint a brit kormány számára teljesen elfogadható volna olyan megoldás is amely szerint amennyiben azt az érdekelt kormányok az adott körülmények között megfelelőbbnek találják, a kormánynak Londonban nagykövetek és követek által képviselhetnék magukat.

A szovjet közoktatásügyi politikája. Berlinből jelentik: Lunacsarszki orosz közoktatásügyi népbiztos, aki hétfő óta Berlinbe tartózkodik, részletesen ismertette az orosz iskolák átszervezését és a kultur intézmények mai helyzetét. Közölte a népiskolák nevelésének programját. Már 71 ezer különböző foku iskola működik Szovjetországon, hat mil-

lió tanulóval. Arra a kérdésre, hogy hogyan helyezkedtek el a magyarok a szovjet uralom alatt, Lunacsarszki kijelentette, hogy Moszkvában mintegy ezer magyar dolgozik főleg állami szolgálatban. Kun Béla a politikai ifjúsági mozgalom élén áll, Pogány József pedig egy katonai intézménynek a vezetője.

Határkiigazítás Egyiptomban. Rómából jelentik: A Tribunának jelentik Cairóból, hogy tegnap egy olasz-egyiptomi határszerződés jött létre, amelynek értelmében Olaszország megkapja a Desarabuli oázist, ennek ellenében hozzájárul Solumnál a határ kiigazításához.

Aradi orvos — három elemivel. Aradról jelentik: Az aradi gyermekkorház igazgatóját Alexandrescut két év óta folytatott üzemléiről, amelyekkel milliókra menő kárt okozott az intézetnek, öt évi fegyházra ítélték. A kórház egyik főorvosa, aki két évig háborítatlanul működött most megszökött, mivel kiderült róla, hogy három elemi iskolai osztályon kívül egyéb végzettsége nincs és teljes életében pincér volt. Az eset erdélyi orvosi körökben érthető felháborodást keltett.

Benicky Ödön súlyos beteg. Budapestről jelentik: Benicky Ödön állapota, komoly. Súlyos bébiája, nagyfokú idegesség és szivbajjal küzdök. Két nagy állású jóakarója Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf komoly lépéseket tettek, hogy neim kaphatna e kegyelmet Benicky anélkül, hogy azt kérné, de próbálkozásait a leghatározottabban visszautasították. Andrássy Gyula gróf tegnap meglátogatta Benickyt a fogházban, akit a legbizalmasabb barátai és politikai ismerősei feltűnő módon kerülnék. Gróf Apponyi Albert, Andrássy Gyula gróf, Pallavicini őrnagy és Pethő Sándor dr. publicistán kívül alig látogatja meg valaki.

(x) Megjöttek az új sorsjegyek. *Lustig Lajos* váltóüzletében (Kr. Aleksandra 13.), mely Novisad legnagyobb elárúsítóhelye, a most lezajlott főhúzáson 2=30.000, 3=20.000, 4=16.000, 7=14.000, 12=8.000, 18=5.000 és számos 3.000, 1.000 és 400 dináros nyereményt soroltak ki. *Az új játéka a sorsjegyek eladása már megkezdődött.* 2377-1-3

Antiszemita tüntetés egy bukaresti színházban. Bukarestből jelentik: A bukaresti Regina Maria színházban antiszemita diákok újabb tüntetést rendeztek, Herznek az Adeverul igazgatója darabjának előadása alkalmával. Mint ismeretes a darab bemutatója alkalmával is volt botrány, mert a diákok megakarták akadályozni a darab előadását. A tüntetőket ismét a rendőrség verte ki a színházból. A tüntetők elávozása után az előadást folytatták. Az eltávozott diákok az utcán folytatták a tüntetést.

Ellentétek a hentesiparban. Tegnap délután a novisadi hentesmesterek egy küldöttsége jelent meg szerkesztőségünkben és a kismesterek nevében válaszoltak a hentesek és mészárosok egyesületének legutóbbi választmányi ülésén szóba került és a hentesiparnak egy része ellen irányuló kifakadások ellen. A piacon árusító mesterek éppen úgy fizetnek adót, mint a nagymesterek. Igaz ugyan, hogy csak öt dinár helyepénzt fizetnek, de csak három órát árusíthatnak naponként és melegeben, fagyban, hóban, esőben mindig künn kell lenniük a piacon, míg a nagymesterek kényelmesen ülnek üzleteikben. Semmi kifogásuk sincs az ellen, hogy egészségügyi szempontból bizottság vizsgálja felül a piaci árusítóhelyeket, követelik azonban, hogy az üzleteket is vizsgálja meg ez a bizottság. A hentes és mészáros iparosok egy része nagyon furcsának találja, hogy az egyesület választmánya nem az összerdekeket védi, hanem a nagymestereket.

Száz méterre a vasuti sinpártól. A belügyminiszterium tegnap érkezett rendelkezésében a központi vasutigazgatóság leiratát közli,

amelynek szigorú betartására utasítja a hatóságokat és a hatósági közegek útján a közönséget. A rendelet szerint a belügyminiszterium még 1922-ben 37.223. szám alatt utasítást küldött a vasutigazgatóságok egyenes kérelmére és kívánságára a főszoigabirákknak, amelyben közli az egyes helyi hatóságokkal a járási közigazgatási közegek útján, hogy azok az egyének, akiknek ingatlanjuk a vasuti vágányokkal határos nyári terményeiket és általában gyűlékony anyagaikat legalább is száz méter távolságban helyezték el a vasuti vonaltól. A rendelet másik rendelkezése meg előírja, hogy a kisajátított vonalrész és a birtokrész között az érdekelt birtokosoknak háromnegyed méter széles árkot kell vonniok. A rendelkezéseket a gyári tüzesetek miatt adták ki, amelyekért a károsultak minden esetben az államot perelték.

(x) Minden 2 ik sorsjegy nyer!!! az állami osztálysorsjegyek 11-ik játékában. A 10-ik játékban vevőink számos kisebb nagyobb összeget nyertek. A sorsjegyek az 1-ső osztályra már kaphatók és kérjük t. vevőinket tekintettel, a kedvező nyeresési lehetőségekkel járó érdeklődésre minél előbb vegyék meg sorsjegyüket. Vojv. Trg. Ag., Kraija Petra 29. Telefon: 582 2372-1-0

Elengedték a sombori karmeliták orgonájának vámját. Annak idején a Délbácska is jelentette, hogy a sombori karmeliták Ausztriában készült hatalmas orgonája megérkezett Somborba. Az orgona azonban — noha a gyár szakmunkásai is megjöttek — nem volt felállítható, mert a sombori vámhivatal oly horribilis vámot vetett ki a hangszerre, amelyet a karmelita atyák semmi esetre sem tudtak volna kifizetni. Ebben az ügyben a kerületi főispán dr. Petrovics Milivoj s a sombori polgármester dr. Tomics György is eljártak Beogradban s annyit sikerült elérniük, hogy a becsomagolt orgonát a templom hajójában helyeztették el, ahol állandóan felügyelt rá a vámhivatal egyik közege. Most végre megérkezett a pénzügyminiszterium rendelete, mely szerint az orgona vámját s egyes költségeket mintegy 126.000 dinár összegben elengedik. A miniszter rendelete — melyet a karmeliták áldásos munkájáról meggyőződést szerzett befolyásos politikusok eszközöltek ki — nagy örömet keltett Somborban, mert így lehetővé vált, hogy az orgona árának harmadik részletét 117.000 dinárt kiegyenlítsék. A negyedik részlet husvétra lesz esedékes. Ezt az összeget gyűjtéssel és templomi hangverseny rendezésével kívánják összegyűjteni. Már érinkezést kerestek és Erau Dugannal, a zagrebi konzervatorium orgonaművész igazgatójával, akit a hangversenyen való részvételre fel fognak kérni. Ha az osztrák szakmunkások december közepéig elkészülnek a szereléssel, az éjjeli misén megszólal a hangszer királya a 40 regiszteres sombori orgona.

Váltóhamisító és sikkasztó magánhivatalnok. A novisadi rendőrség tegnap leirtóztatta Pavics Ivan 33 éves korigi születésű, Novisadon lakó magánhivatalnokot. Pavics Iván a beográdi „Herkules” cég jelentette fel, amely cég részletfizetésre készít ruhákat. Pavics Iván fel volt jogosítva arra, hogy előleget is vegyen fel a megrendelőktől, ezért a cég garanciát kért tőle. Pavics egy váltót adott át a cégnek, a melyen apósa neve volt aláírva. A cég természetesen érdeklődött a jótállónál, hogy ő írta-e alá a váltót. A cég erre meglepő választ kapott, nemcsak az aláírás volt hamis, hanem az illető nem is apósa Pavics Ivánnak. A cég erre megtette a feljelentést Pavics ellen, akit ennek alapján leirtóztattak. A nyomozás megállapította hogy Pavics nemcsak váltót hamisított, hanem a felvett előlegeket is el-sikkasztotta, ezenkívül a becskeréki rendőrség kabátlopás miatt körözi.

Apollóban Virrasztanak a fegyverek!
November 27—28—29.
Nagy szenzáció!
(Veille d'Armes)

Claude Farrère regénye nyomán világattrakció 6 felvonásban.
Főszerepben: a ragyogó szépségű
NINA VANNA
a „Casino de Paris” dédelgetett csillaga.

— **Havazik.** Tegnap éjjel kezdődött meg a komolyabb havazás Novisadon. Egyelőre ugyan még esővel kevert hó hull a földre, amely csak a szomorú nevezetességű novisadi sarat dagasztja, a háztetőket azonban tegnap reggel már vékony hólepel borította. — Bécsi jelentés szerint ott szintén tegnap éjjel indult meg a havazás. A hó helyenként tízcentiméteres rétegben borítja a földet. Budapesten tegnap reggel esett le az első hó, amelynek eltakarításán 45 hóeke és 1200 munkásdolgozik.

— **A kath. olvasó- és gazdakör** kitűnő műkedvelői december 6-án saját helyiségében leadják Csibe Károly „Katica” 3 felvonásos népszínművét.

— **Csirkét lopott.** Tegnap éjjel a Temerini utcában szolgálatot teljesítő rendőr észrevett egy férfit, aki négy pár csirkét és egy pulykát vitt. A rendőrnek gyanusnak tűnt fel, a férfi és ezért igazolásra szólította fel. Az illető azt mondta, hogy Nagy Györgynek hívják és Zagorcsics Józsa Temerini uccai lakos kocsisa. A rendőr Nagy Györggyel együtt elment Zagorcsicshoz, aki azt mondta, hogy Nagy tényleg az ő kocsisa, a csirkék azonban nem az övéi és valószínűnek tartja, hogy Nagy lopta azokat. A rendőrség őrizetbe vette Nagy Györgyöt.

— **Athént árvíz öntötte el.** Athénből jelentik: A várost hatalmas árvíz öntötte el. A város mélyebben fekvő részei víz alatt állnak. Tizenöt ember az árvíznek áldozatul esett. Újabb jelentések szerint a halottak száma száza emelkedett.

— **Orvosi hír.** Dr. Holzschuch Jenő orvos-operateur, a drezdai (Prof. Kehrler) és zürichi nőgyógyászati és szülészeti klinikáknak két éven át volt aszisztense, a novisadi áll. kórháznak volt alorvosa stb. orvosi gyakorlatát Bácska Palánkán (Lindenschmidt-féle villa) megkezdte. 2351—3.

— **Változás a kamenicai helyihajó menetrendjében.** Az S. H. S. hajózási szindikátus Novisád—Kamenica között közlekedő helyihajójának menetrendje november 15.-től kezdve a következő: Kamenicáról indul 5.45, 7.15, 10, 11.30, 14, 16 és 18 órakor Novisádról indul 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 19 órakor.

IDEGENFORGALOM ÉS UTAZÁS

K. János, Kucura. Dacára annak, hogy érdeklődésének tárgya nem tartozik rovatunk keretébe, tudassa velünk, hogy a kérvényt mikor és hol, mely szám alatt adta be és onnan mikor és mely szám alatt lett továbbítva.

K. B. Novisad. A Compagnie Internationale de Navigation Aérienne csomagokat is szállít. Bécsből körülbelül 2 napig tart a szállítás.

J. I. Csurog. Berlinben az Anhalter Bahnhof-on érkezik. Az állomás mellett van Hotel de Rome (a kijáratától jobbra) és Hotel Moltke. Indulás Novisádról 11.20, érkezés Berlin másnap 17.14. Csak I. és II. osztályú direkt kocsik közlekednek.

N. K. Sombor. Meráni szanatorium Martius brunn. Az utazási irodák közül a D. & I. Biedermann céget ajánljuk, mely banküzletekkel is foglalkozik. Utirány: Zagreb—Ljubljana—Jesenice—Spittal—Franzsfeste—Bozen—Meran. Az osztrák átutazási vízum 15 Dinár, az olasz beutazási vízum 75 Dinár.

K. L. Senta. A törökországi viszonyokról nem tudunk Önnek teljesen megbízható adatokkal szolgálni. Tudomásunk van róla, hogy magyarok kapnak letelepesési engedélyt. Arról is hallottunk, hogy több temerini család él Törökországban. Értesülésünk szerint az illetők földet vásároltak és földmiveléssel foglalkoznak. Azt nem hinnénk, hogy munkásoknak is volna elhelyezkedési lehetőségük. A török vízumot itt is megkaphatja. Azonkívül szükséges a bolgár átutazási vízum.

Olvassa a Délbácskát!

A budapesti és noviszádi árutözsdek kapcsolata

A magyar gabonakereskedők felújítják régi összeköttetéseiket a Vojvodinában

A „Pesti Tőzsde” legutóbbi száma részletesen foglalkozik a jugoszláv gazdasági problémákkal és megállapítja, hogy hovatovább a Vajdaság mezőgazdasági termelése eléri a békenivót és így nemcsak az SHS birodalom gabonaellátásában nagy tényező, hanem szükséges a felesleg exportja is. Bár Magyarország szintén mezőgazdasági exportállam, a magyar gabonakereskedők mégis egykeznek régi összeköttetéseiket felújítani a Vajdaságban és az exportot magukhoz ragadni. Azonban a magyar kereskedők régi összeköttetéseik évekig szüneteltek, a noviszádi gabonakereskedők önálló cégekkel alakultak, amelyek már nemcsak a vételt, de az áruk eladását is saját számlájukra és hatáskörükben bonyolítják le. A noviszádi gabonakereskedelemben a nemzetközi piacokon is előnyösen szerepel az üzletforgalom fejlődése és főleg a magyarországi gabonakereskedelemből kapcsolatos tevékenység intenzívebbé válása több körülménytől függ. A noviszádi gabonakereskedelmek mindenekeztől sürgetik, hogy SHS és Magyarország között kereskedelmi szerződés létesüljön, mert a mai helyzetben óvatos kereskedők nem mernek jelentékenyebb üzletekbe bocsátkozni. Szükséges, hogy a devizaforgalmat mindkét állam teljesen felszabadítsa és hogy a jogsegélyt kölcsönösen biztosítsa. Fon-

tos tényező a dinár stabilitása is. Ha ezek az előfeltételek megvannak, a gabonakereskedelemben az arra hivatottak megfelelő szerepet tölthetnek be. A gabonahatáridőüzlet bevezetése Magyarországon noviszádi szakkörök előtt is szimpatikus, mert amennyiben a fentebbi nehézségek eliminálhatók lesznek, a határidőüzletbe a noviszádi gabonakereskedők is intenzívebben be akarnak kapcsolódni.

Mind e problémák mellett azonban a noviszádi gabonátözsdeknek intenzív kívánsága, hogy létesüljenek megfelelő közraktarak Novisadon, amelyek nélkül elképzelhetetlen a határidőüzlet és nagyobb tranzitforgalom. Ebben az ügyben már megbeszélések is folytak és valószínűnek látszik, hogy ha a külföldi tőke is érdeklődne, a közraktarak megvalósítása lehetséges lenne. Hiszen a noviszádi gabonátözsde forgalma állandóan emelkedik, a mostani általános üzlettelenség közepette is átlag 80 vagon a napi forgalom, tehát a felállítandó közraktarak mindenképpen rentabilisek lennének.

A noviszádi tőzsde bírósága is állandóan foglalkoztatva van, naponta rendszerint két tucat tárgyalt az elintézet perек száma meghaladja az 1400-at és körülbelül ennyi expertiz is van.

Osztalékot fizet a bródi vaggongyár

Az osztalék előreláthatólag tíz dinár lesz részvényenként. Készítik a Titel-orlováti vasút alkatrészeit

Napokkal ezelőtt jelentettük már, hogy az éveken keresztül deficitel küzdő bródi vaggongyárat az esseni Krupp-művek bevonásával reorganizálták. Az üzemet kibővítették, s az most már közel kétezzer szakmunkást fog foglalkoztatni. A gyárban nemsokára elkészül az első express-lokomotív, s már hónapok óta gyártják a most épülő Titel—orlováti hid hatalmas vasalkatrészeit is. A hid- és lokomotív-osztály felállítása tekintélyes jövedelmet ígér a vállalatnak, amely a jelek szerint az idei üzletévben fog először osztalékot fizetni részvényeseinek. Bródi munkatársunk jelentése szerint az osztalék előreláthatólag tíz dinár lesz részvényenként. A Krupp-érdekeltség bevonásával a vállalat nagyszabású tervek megvalósítására készül és a jövő tavaszon valószínűleg már négyezer munkásnak fog kenyeret adni.

Az állam gyárvásárlásai. Legutóbbi beográdi jelentések szerint az állam 20 millió dináros vétellel átvette az M. Vapa-féle papírgyárat és azt állami kezelésben fogja tovább

folytatni. A gyár vételárából 13.5 millió dinárt készpénzben fizetett le az átvételkor, a fennmaradó 6.5 millió dinárt pedig életjáradék formájában fizeti a tulajdonosoknak. Államosították a Thurn Taxis herceg beográdi cukorgyárat, melyet az állam 14 millió dináros áron vett át.

Olaszország fizet Amerikának. Rómából jelentik: A lapok jelentése szerint a nyilvános jegyzések már meghaladták annak az egymillió dollárnak összegét, amelyet december 15-ig kell a kormány rendelkezésére bocsájtani, hogy az Amerikának járó második részletet ki fizesse.

Ratifikálták az olasz-magyar kereskedelmi szerződést. Rómából jelentik: A hivatalos lap rendeletet közöl, amelynek értelmében teljes egészében végrehajtásra kerül az Olaszország és Magyarország közötti ideiglenes kereskedelmi egyezmény. Az erre vonatkozó jegyzőkönyvet, ugyancsak a két diplomáciai okmányt az egyezményvel kapcsolatban kicserélték. Az egyezményt és a jegyzőkönyvet 1925. június 20-án írták alá Rómában. A rendelet a ratifikáló okmányok kicserélését követő 15-ik napon lép hatályba.

Változtatásokat eszközöltek a beográdi válogatott csapatban. Beográdi jelentés alapján tegnap közöltük a beográdi válogatott csapatát. Ebben az összeállításban most változás állott be, amennyiben a BSK játékosokat kivonták a válogatott keretből és helyükbe részint a Jugoszláviából, részint a többi beográdi csapatból választottak új embereket. A mi szempontunkból ez a változás nem nagy jelentőséggel bír. Az újonnan beállított játékosok mindenike nagy játékerőt képvisel. Mint-hogy a pótlást legnagyobb részint a Jugoszláviából eszközölték, még az a lehetőség is elvesztett számunkra, hogy talán az össze nem szokottság előnyünkre szolgálhat. Most már ez a reménykedés is megtört, de támadt helyette új és pedig az, hogy a bajnokcsapat játékát a noviszádiak már ismerik és így könnyebb lesz a védekezés. A beográdi csapat közvetlen vé-

delmét a beográdi lapok nem tartják a legszerencsésebbnek, most már csak a mi csatárainkon múlik, hogy Beograd ne utazzék gól nélkül haza.

A vasárnapi Novisad kombinált-vidéki válogatott mérkőzésre a vidék nagy reménykedéssel készülődik. Kétségtelen, hogy nagy meglepetések lesznek, mert a vidéken, főleg Petrovaradinban kitűnő játékos gárda jött össze. Főleg a védelem látszik erősnek a vidékiek csapatában, míg a noviszádiak csapatában a csatársor lesz a legjobb. Így nivós és erős küzdelemre van kilátás, amelyet reméljük az időjárás is méltányol és a nekiindult hőesés vasárnap munkaszünetet fog tartani.

Sportrejtvény megfejtés

A Délbácska 11. számú sportrejtvényének helyes megfejtése

Korner

Megfejtették 114-en. A megejtett sorsoláson Römer Béla (Kralja Petra ulica 16.) egy üveg SOA kölnivizet;

Jankovics Vladimir (Kamenicska ulica 9.) SOA szappant;
Zambauer Buci (Ljubljanszka ulica 23.) 5 drb. Wágner süteményt;
Papp György (Sombor, Trg Kraljica Marija 4.) a Délbácskát 1 hónapra;
Kelemen Ferenc (Mali-Idjos) a Délbácskát fél hónapra nyerte.

Pályázati határidő november 30.

A válogatott mérkőzés eredménye:

Beograd - Novisad

Eredmény:

A pályázó neve és címe:

Amerikai asszonyok réme

New-Yorkból jelentik: Az Ohio állambeli Toledóban egy titokzatos férfi, akiről csak annyit lehetett megtudni, hogy valóságos óriás, esténként ráles az asszonyokra és leányokra és áldozatait egyetlen hatalmas csapással agyonüti. Eddig tíz asszonyt és leányt támadott meg, akik közül kettő meghalt. A városban külön órségek cirkálnak és esténként résen vannak, de eddig nem sikerült az örült gyilkost ártalmatlanná tenni.

Rendszeres rádiókoncert Budapesten

Budapestről jelentik: Az Uj Nemzedék közli, hogy december 1-től kezdve a magyar rádió-konzern megkezdi a naponkénti rendszeres előadásokat. Az operaházi előadások és a hangversenyek mellett helyet kapnak a műsoron a tudományos és szórakoztató felolvasások is. A magyar leadóállomás elsősorban a hangversenyeket és operaelőadásokat rendszeresíti. A leadást rendező vállalat ünnepélyesen akarja megnyitni a magyar-rádió működésének megkezdését. Vass József népielőléti miniszter nyitja meg ünnepélyesen a magyar-rádió leadásokat.

Borzalmas orkán a La Manche csatornában

Párisból jelentik: Hatalmas orkán dühöngött tegnap a csatorna francia partja mentén. Az Eliane vitorlás, amely utban volt az angol kikötő felé, a Calais kikötőbe akart menekülni, de a vihar a mólóhoz csapta. Kettétört és hamarosan elsüllyedt. Három matrózt sikerült megmenteni, a legénység többi része és a kapitány a tengerbe fullt.

Ha állásra van szüksége,

forduljon „Jugokommercia“ állasközvetítőhöz, Par-nogmlina ulica 10.

§ Még nem végezték ki Léderer Gusztávot. Budapestről jelentik: A büntetőtörvénytörök épületében ma délelőtt az a hír terjedt el, hogy a jogerősen halálraítélte Léderer Gusztávot ma reggel hét órakor a Margit-köruti fogház udvarán, a legnagyobb titokban kivégezték. A Margit-köruti bíróságon megcáfolták a kivégzésről elterjedt híreket és kijelentették, hogy Léderer sorsáról illetékes helyen még nem döntöttek.

§ Nyomorában lopott. Pavlovics Mladen 20 éves petrovoselői napszámos, Gyakovics Simeon novisadi szállítónál volt alkalmazásban. 1924. szeptember 21. és 22. közti éjjelen a Gyakovicsnál szolgáló kocsisoktól különböző ruhaneműket lopott. A tegnapi tárgyaláson beismerte a lopást, de azzal védekezett,

hogy nagy nyomora vitte rá a lopásra. A törvénytörök egy havi börtönrre ítélte.

§ Brillians nyakéket lopott egy cselédeleány Flesch Leo novisadi kereskedő 17 éves cselédeleánya ellopta Fleschné 12.000 dinár értékű nyakékét. A bíróság tegnap úgy határozott, hogy az eltévelyedett leányt egy évig anyja felügyelete alá helyezi.

§ Tolvaj szabó. A novisadi törvénytörök tegnap 14 havi börtönrre ítélte Pilicsarszki Dusan 46 éves szabót, mert az elkészítésre kapott ruhákat eladta és a pénzt elköltötte. Pilicsarszkit a novisadi törvénytörök család miatt már háromszor elítélte két évi, egyszer pedig nyolc havi börtönrre.

A dinár árfolyamai

Bécs . . . 1257.— | Prága 59.—
Budapest . . 1259.— | Berlin—

Nov. 26	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	—
Zürich	—	1089.—	1089.25	—
Newyork	519.75	56.43	56.45	—
London	25.16	273.80	274.—	—
Páris	19.75	211.—	215.—	—
Milano	21.—	228.75	228.25	—
Prága	15.40	167.40	167.50	—
Berlin	—	1345.—	1344.50	—
Budapest	—	792.—	794.—	—
Brüsszel	23.55	255.—	—	—
Bécs	—	795.—	796.—	—
Bukarest	—	25.255	—	—
Amsterdam	—	—	2272.—	—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloni	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 november 26, 5 óra

Bécs . . . 796.— | Prága . . . 167.45
Páris . . . 213.— | Zürich . . . 1089.50
Milano . . . 228.50 | London . . . 273.90
Newyork . . 56.42 | Budapest . . . —

Irányzat: lauyha

Zagrebi tőzsde

1925 november 26, 5 óra

Bécs . . . 796.25 | Prága . . . 167.47
Páris . . . 214.— | Zürich . . . 1089.50
Milano . . . 228.50 | London . . . 273.90
Newyork . . 56.42 | Budapest . . . —

Irányzat: csendes

Novisadi terménytörök

1925 november 26. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, d.k. kereslet 255.—, kötés 255.—, 900 mm
bácskai 77, 27, d.k. kötés 255.—, 100 mm
bácskai Usancen, csatorna, Srbobran r.k. kötés 267.50, 3000 mm

Zab

bácskai duplikát kassza kötés 165.—, 100 mm

Tengeri

bácskai d.k. kereslet 150, kötés 155.—, 100 mm
bácskai uj, sentai paritás kötés 105.—, 200 mm
bácskai XII-I, d.k. kötés 115.—, 600 mm
bácskai III-IV, Tisza r.k. kötés 140.—, 2500 mm
bácskai szárított Novisad kötés 150.—, 500 mm
szerémi uj, kval. garant. d.k. kötés 110.—, 200 mm

Buzalisz

bácskai nullás gg. d.k. kötés 417.50, 100 mm
bácskai nullás gg. d.k. kötés 405.—, 100 mm
bácskai nullás komb. d.k. kötés 400.—, 200 mm
bácskai 5. kenyér d.k. kínálat 30.—, 200 mm
bácskai 7. kenyér d.k. kereslet 100.—, 200 mm

Buzakorpa

bácskai gab. juta zsák. kínálat 120.—, 500 mm
Irányzat: szilárd

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelőben levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska“ kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

November 12-én reggel	—	—	241
November 13-án	—	—	200
November 14-én	—	—	282
November 15-én	—	—	320
November 16-án	—	—	343
November 17-én	—	—	366
November 18-án	—	—	386
November 19-én	—	—	404
November 20-án	—	—	420
November 21-én	—	—	432
November 22-én	—	—	439
November 23-án	—	—	439
November 24-én	—	—	433
November 25-én	—	—	422
November 26-án	—	—	410

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalata

Piéh sparherdek, dobkályhák

nagy raktár, vaskereskedők részére legolcsóbban szállít

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Željeznička ul. 38.

RENDELET

A) Megállapítást nyert, hogy a sofförök az ismételt figyelmeztetések dacára automobilokon és motorkerékpárokon nem alkalmazkodnak az előírás szerinti sebességhez, miáltal állandóan szerencsétlenségek történnek. Felhívom tehát az összes sofföröket és autótulajdonosokat, hogy szigorúan alkalmazkodjanak a közlekedési szabályokhoz, amelyek Novisad belső területére vonatkoznak, mert ellenkező esetben a sofföröket és autótulajdonosokat nemcsak pénzbüntetéssel, hanem elzárással is fogom sújtani.

Novisad belső területe alatt értendő: a Futaki-ut a Futaki-kaputól, a Temerini-ut a „Központi Hitelszövetkezet“ téglagyárártól és a Pirosi-ut a pirosi kaputól.

B) A főkapitányság mint a novisadi elsőfoku iparhatóság a legszigorubbán megtiltja a kertészeknek és virágárosoknak virágok és koszorok árusítását a Kr. Aleksandra utcában.

A nagybani virágárosítók, valamint azok az idegenek, akik virágárosítással foglalkoznak, cikkeikkel a nagy piacra utaltatnak.

Mindazok, akik e rendelet ellen vétnek, a legszigorubbán lesznek büntetve.

Novisad város főkapitányi hivatala, 1925. október 27-én.

Mihaldzsics s. k. főkapitány.

Alk rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz trg Oslobodjenja 3.

818-0

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Az új Moravetz Album a legszebb ajándék.

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal, tánc és magyar nótá sláger, azonkívül Bartók: Este a székelyeknél, Puccini: Toska, Liszt: Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. stb. összesen 35 mű, melyek egyenkint véve 1250 leibe kerülnének, van az új Moravetz Albumban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad hiányozni egyetlen művelt család zongorájáról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű kiadása (klarinéton és mandolinon is játszható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán' 2047-1-6

Ha kiadó lakása van,

jelentse be nálunk és mi díjmentesen azonnal kiadjuk, Parnogmiina ulica 10. (Az udvarban.)

Garantált tiszta fehér

kőso

és finoman őrölt kőso, vagonként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Allandó nagy választék
képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern
levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb árakon.

Géperőre berendezett
modern könyvkötészet

Legrégibb KEZTYÜ és HARISNYA szaküzlet

FISCHER J. és FIA

Novisad, Kralja Petra ulica 23.

BÖRKEZTYÜ különlegességek, ugyanott **FÜZÖK**
mérték szerint is készíttetnek.

Halló! Szücs Ferencz vendéglős

(Kralj Matija ul. 16.) f. ho 28-án átveszi a

Trombita-vendéglőt.

Naponta friss villásreggeli, friss sör és
kitünő borok. Barátaim és ismerőseim
szíves támogatását kérem. 2371-1-3

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Egy negyedől tűzifát kap ingyen,
ha tűzifa szükségletét a

D. D. za Eksploataciju Drva-nál

Telefon 455. Novisad, a Strand mellett

fedezi, mert minden hónap végén köz-
jegyző közbenjöttével kisorsoltatik az
elmúlt hónapnak egy napja és aki
ezen a kisorsolt napon rendelte
a fáját, a szállítójeget igazolásával

Mindenki negyedől tűzifát kap ingyen!

2375-1-0

Urak figyelmébe!

Őszi ruha szükségletének beszerzése
ne okozzon Önnek gondot, mert minden ren-
delését olcsón és pontosan, divatlap szerint
a legkényesebb igényeket is kielégítően készít

Fehér Pál angol uriszabó,

Kralja Petra ul. 30. I. emelet, jobbra.

Kérem meggyőződni és szíves pártfogását!

FEHÉR ISTVÁN

uri és női divat cipész

Novisad, Kralja Petra 30. sz. I. emelet

Készít mérték után

a legújabb divatlap szerint férfi varrott, sze-
gelt és női galanterie cipőket elsőrangú ki-
vitelben, jutányos áron. — Javítások olcsón,
gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Első-
osztályu munkásokat állandó munkára, 2 ta-
noncot kosszítal vagy fizetéssel felveszek.

Fotivec Antal „Napredak” kalapgyárának lerakata, Kr. Petra 19.

Legnagyobb választék női kalapokban. Leg-
szebb színek, posztóból készült párisi minták,
diszítve 140—200 din. Elsőrendű velour kala-
pok 300—350 din. Állandóan nagy választék.

Legolcsóbb árak. — Saját érde-
kében okvetlenül keressen fel.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hang-
szerekben, gramofonok s gramo-
fon-lemezekben, ugyszintén bel-
és külföldi quinttisza hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek el-
adása és rakett javítás.

MAKULATURA

kapható a „Délbácska” kiadóhivatalában
Trg Oslobođenja 3. szám, Wagner-palota